

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens årsplan med budget 2022

ENKÖPINGS
KOMMUN

Ärendenummer
UAN2021/641

Dokumenttyp
Årsplan

Beslutad av
Utbildnings- och
arbetsmarknadsnämnden
Gäller för
Nämndens verksamheter

Gäller f.om.
2022-01-01

Ansvarig funktion
Förvaltningschef

Gäller t.om.
2022-12-31

Reviderad
-

Innehållsförteckning

Inledning	1
Röda tråden mellan planerna	1
Vad innehåller nämndens årsplan?	3
Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?	3
Förutsättningar, prioriteringar och risker	3
Förutsättningar	3
Prioriteringar	7
Risker	13
Årets budget	14
Driftbudget	14
Investeringsbudget	14

Bilaga

Plan för intern styrning och kontroll 2022 , daterad 2021-11-22

Inledning

Efter snart 2 år av pandemi är mycket av restriktionerna borttagna, men det samhälle vi går tillbaka till ser inte likadant ut som när pandemin bröt ut. Det digitala mötet har blivit en självklarhet och fördelar och nackdelar från den "testbänk IRL" som digital pedagogik upplevt kommer över tid bli ett ännu bättre hjälpmedel i våra pedagogiska verksamheter. Men samhällsutveckling och pandemi har också påverkat situationen på arbetsmarknaden. Den internationellt sett höga arbetslösheten i Sverige är i mycket en konsekvens av en snabb omställning på arbetsmarknaden. Den har lett till en mismatch mellan arbetsökande och de resurser som arbetsmarknaden efterfrågar. De som står långt från arbete har också blivit många fler under pandemin.

2021 kommer antalet invånare i Enköping att öka med mer än 2 procent. Sannolikt kommer insikten att det går bra att jobba hemifrån några dagar i veckan fortsätta att påverka flyttströmmarna till Enköping. Vi kommer se fler familjer med barn och elever som vill ha en plats i Enköpings förskolor och skolor. Att bygga ut och modernisera våra skolor och förskolor kommer fortsatt vara en viktig uppgift för nämnden de kommande åren, skolbyggnader som ska ta emot barn och elever under många decennier.

Men det är minst lika viktigt att ge goda förutsättningar för och utveckla de verksamheter som ger våra barn och elever en bra start i livet. I kommunens långsiktiga plan finns specifika mål gällande behörighet till gymnasiet och examinationen från gymnasiet, men också några mål som beskriver elevernas och vårdnadshavarnas uppfattning om våra verksamheter. För bäst blir vi när vi kan samla alla krafter, lärare, vårdnadshavare och elever, kring samma mål.

Ett syfte med årsplanen är att ha extra uppmärksamhet på områden och åtgärder som adresseras för att vi ska nå de målsättningar som sattes upp för den 4-åriga planperioden. Utvecklingen ser mycket bra ut, men det finns fortfarande flera områden där vi kan ta ytterligare steg. Några sådana för 2022 är att öka antalet pedagoger i förskolan, harmonisera gymnasiets verksamhet med samhällsutvecklingen och i linje med Skolinspektionens rekommendationer, stärka analysförmågan och det systematiska kvalitetetsarbetet. Jag vill också nämna arbetet med att minska arbetslösheten hos de som står långt från arbetsmarknaden.

Att systematiskt arbeta med kvalitet är en viktig uppgift för att förbättra verksamhetens resultat, men det är också avgörande att det i en utvecklande

Rapport

2 (14)

2021-12-15

organisation som UAN/UF finns en öppenhet för nytänkande. En stor del av Enköpingsborna har regelbundet kontakt med någon av våra verksamheter. Enköpingsborna ska uppleva att vi finns till för dem, och att den kommunala förskolan och skolan i Enköping alltid ska kunna vara ett förstahandsval som skapar de bästa förutsättningarna för våra elever när de går ut i vuxenlivet.

Mats Flodin (M)

Ordförande utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Röda tråden mellan planerna

Vad innehåller nämndens årsplan?

Årsplanen består av årets plan och resurser för att nå nämndens långsiktiga plan. Årsplanen är till för att lokalisera vart på resan nämnden befinner sig för att uppnå de långsiktiga målen och med hjälp av uppdaterade förutsättningar och budgetramar beskriva prioriteringar för att nå dit, samt dess risker.

Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?

Nämndens långsiktiga årsplan beslutas vart fjärde år i både nämnden och i kommunfullmäktige i samband med en ny mandatperiod, till skillnad från nämndens årsplan som tas fram och beslutas varje år. De två planerna kompletterar varandra och ska ses i ett sammanhang.

Nämndens långsiktiga plan har en nära koppling till kommunfullmäktiges motsvarighet.

Årsplanen är en nedbrytning av den långsiktiga planen. Årsplanen ska fungera som en plattform att strukturera årets uppföljning kring. En väl genomarbetad årsplan ger förutsättningar för en tydlig uppföljning och därmed bättre styrning.

Förutsättningar, prioriteringar och risker

Förutsättningar

I den här delen lyfts de förutsättningar fram som särskilt behöver tas i beaktning inför planering av 2022.

Resultat

Vad gäller de resultatmässiga förutsättningarna så sticker framförallt kommunfullmäktiges mål 5, Alla elever ska fullfölja gymnasieskolan med examen, ut då målet inte bedömdes vara på rätt väg vid senaste uppföljningstillfället. Den främsta förklaringen till detta är pandemin och den distansundervisning som gymnasieskolan tvingades till för att minska smittspridningen. Detta har bland annat lett till att flera elever fått förlängd studieplan. Insatser för att nå detta mål har påbörjats men fokus behöver fortsatt vara på detta mål 2022, bland annat genom att säkerställa att de som påbörjat

ett fjärde år faktiskt får ta examen. Pandemin har också gjort utmaningen med att uppnå likvärdighet i skolan extra synlig då distansundervisningen slagit hårdast mot de som redan har svårast förutsättningar att nå läroplanens mål. Detta behöver hanteras.

Övriga mål bedöms fortsatt vara på rätt väg, samtidigt som det kommer vara en utmaning att faktiskt nå målen 2023. Pandemin har dessutom förändrat förutsättningarna att dessa mål, samtidigt som målbilden inte har justerats med anledning av detta.

Slutligen har Skolinspektionen inkommit med ett beslut efter en regelbunden kvalitetsgranskning (RKG). Beslutet innebär att ett utvecklingsarbete kring analys på huvudmannanivå behöver inledas på utbildningsförvaltningen under 2022.

Ekonomi

När det gäller de ekonomiska förutsättningarna så har nämnden gjort ett överskott i budget 2021 trots en negativ nettokostnadsavvikelse för all utbildningsverksamhet utom gymnasieskolan (2020 års siffror). Nettokostnadsavvikelsen indikerar att kostnaderna för utbildningsverksamheterna är låga jämfört med vad verksamheten "borde" kosta med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Förklaringen till att nämnden ändå gör ett överskott ligger i huvudsak i de kortsiktiga planeringsförutsättningarna. För det första fastställs budgetförutsättningarna för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter i praktiken under hösten trots att beslut om ram tas redan i juni i kommunfullmäktige. Detta eftersom interna kostnader och hyror behöver fastställas innan en budget kan fördelas internt. Sena budgetbeslut blir särskilt problematiska för flera av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter eftersom dessa planeras läsårsvis. När budgeten fastställs är vårterminens organisation redan klar och både besparingar och extra bidrag blir därför svåra att hantera under det första halvåret. Tillfälliga statsbidrag som behöver sökas och varierar år till år är ytterligare en förklaring till den kortsiktiga planeringshorisonten. Utmärkande för 2021 är också de extra tillskott som kommit från staten med anledning av Corona, som även de är tillfälliga.

Inför 2022 finns en extra satsning i kommunfullmäktiges årsplan på utbildnings- arbetsmarknadsnämnden. Satsningen på 10,6 miljoner finansierar några av de prioriteringar som identifierats, exempelvis de personalförstärkningar som

2021-12-15

beskrivs under mål 7. Samtidigt ligger också ett effektiviseringskrav från kommunfullmäktige på 0,3% som kommer behöva hanteras av samtliga av nämndens verksamheter.

Personal, organisation och samverkan

Utmaningen framåt vad gäller personal framförallt att rekrytera behöriga förskollärare och lärare i fritidshemmen. Svårigheten att rekrytera beror främst på det är för få som utbildas. Rekryteringen försvåras dock ytterligare av de kortsiktiga budgeterna och villkorade statsbidragen som redan omnämnts då det medför att de anställningar som kan erbjudas ofta är tidsbegränsade och så länge som så är fallet är det svårt att rekrytera behörig personal. Detta gäller inte bara fritidshem och förskola utan kortsiktiga budgetar försvårar generellt en hållbar personalplanering.

Vad gäller samverkan med andra så bör Arbetsförmedlingen särskilt omnämnas. På grund av Arbetsförmedlingens omfattande omorganisation saknas det i nuläget ett upparbetat samarbete med myndigheten. Ett samverkansavtal behöver därför upprättas och ska enligt Arbetsförmedlingens regleringsbrev finnas på plats senast april 2022.

Lokaler

Den snabba befolkningsutvecklingen i Enköpings kommun är fortsatt en tuff utmaning som kräver en proaktiv planering av nya lokaler för att ta emot fler elever samt att befintligt lokalbestånd renoveras och underhålls för att undvika oförutsedda och oönskade händelser såsom evakuering. Samtidigt finns det utvecklingsområden i befintlig styrkedja, både vad gäller nybyggnation och förvaltning, vilket försvårar arbetet. Sammantaget gör detta att lokalfrågorna tar mycket resurser i anspråk och är tidsmässigt krävande för rektorer, chefer och tjänstepersoner.

Corona

Corona-pandemin har forcerat fram en digitalisering som nämndens verksamheter behöver dra lärdom och nytta av i omställning till ett mer digitaliserat arbetssätt, där det är önskvärt. Samtidigt begränsar lagstiftningen till viss del möjligheten till distansundervisning för de elever som under pandemin gynnats av den. En stor utmaning framåt är också det förmodade kunskapsstappet och den ökade psykisk ohälsa inom gymnasiet och

vuxenutbildningen som uppstått under pandemin och som slagit olika mellan elevgrupper.

Förändringar i lagstiftning och regelverk

Nya läroplaner och kursplaner i grundskolan och grundsärskolan börjar gälla höstterminen 2022 så ett arbete med att implementera dessa måste genomföras. Ett förslag ligger också från regeringen om att införa ämnesbetyg på för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och Komvux. Bli detta förslag verklighet behöver ett arbete påbörjas för att kunna tillämpa den nya lagstiftningen på utbildning som påbörjas efter den 20 juni 2025. Ytterligare en lagändring som ligger som förslag är att det ska införas en skyldighet för kommunerna att inom den kommunala vuxenutbildningen tillhandahålla en sammanhållen utbildning för vissa nyanlända. Om förslaget går igenom träder lagen ikraft redan augusti 2022 och behöver i så fall implementeras.

En ny Huvudöverenskommelse (HÖK21) är framförhandlat mellan SKR och lärarfacken som ska gälla fram till 31 mars 2024. En handlingsplan utifrån det nya avtalet behöver därför utformas under våren 2022.

En ytterligare förutsättning för 2022 som kommer behöva hanteras är att det blivit tydliggjort att det enligt nuvarande reglemente är utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden som har samverkansansvaret för kommunens integrationsarbete. Tidigare var det kommunstyrelsen som hade detta i och med att det då fanns ett utpekad tjänstemannastöd.

Valår

Avslutningsvis är 2022 ett valår vilket kan medföra att förväntningarna på vad förvaltningen ska leverera ökar. Oavsett valresultat behöver förvaltningen planera för introduktion av ny nämnd.

Prioriteringar

Årets prioriteringar utifrån de långsiktiga målen

Årets prioriteringar är kopplade till utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens långsiktiga mål som i sin tur tar utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål.

Målen i årsplanen är numrerade i samma ordning som kommunfullmäktiges övergripande mål. Texten direkt under varje mål är hämtad från utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens långsiktiga plan och redogör för vad kommunfullmäktiges mål innebär för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. Endast de mål som har prioriterade aktiviteter kopplat till sig 2022 har tagits med i årsplanen 2022.

Skapa förutsättningar för delaktighet i samhällsutvecklingen och tilltro till demokratin

2. Enköpingsborna känner förtroende för hur kommunen styrs och känner att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden innebär målet att förtroende och känsla av delaktighet ska skapas för nämndens verksamheter. Genom att vidareutveckla kommunikationsarbetet ska invånarna få större kunskap om nämndens verksamheter.

- Planera för utbildning och introduktion av nämnd efter valet
- Se över kommunikation till medborgare kring kvalitetsredovisningen T3

Skapa förutsättningar för ett livslångt lärande

4. Alla elever i grundskolan går ut 9:e klass med gymnasiebehörighet.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden innebär målet ett starkt fokus på elevers utveckling och lärande och verksamhetens resultat. För att nå målet är det viktigt att på varje nivå kunna följa elevers och studerandes utveckling och lärande över tid. Verksamhetens kvalitet ska tydliggöras i förmågan att höja elevers och studerandes resultat. Tidiga förebyggande och hälsofrämjande insatser ska ske för att minska ohälsa och öka trygghet. Digitalt stöd ska vara en självklar möjlighet i förskola och skola. Ett väl fungerande samarbete mellan förskola och grundskola och grundskola och gymnasieskola ska finnas. Nya arbetsformer och andra sätt att organisera undervisning ska utvecklas för bättre resultat.

- Utvärdera förstelärarnas roll i organisationen och skapa förutsättningar för att vidareutveckla deras uppdrag
- Införa den reviderade läroplanen för grundskolan (Lgr22) med därtill hörande kursplaneförändringar
- Delta aktivt i Skolverksprojektet "Verksamhetsutveckling för barn och elever som är nyanlända eller har annat modersmål än svenska" (Enöglaskolan och Kraftens förskola). Projektet pågår fram till december 2023.
- Vidareutveckla resultatuppföljningssystemet som följer elevers resultat i grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning samt verksamhetens resultat i förskolan
- Erbjud utbildningen "Undervisning i förskolan" (7,5hp) i samarbete med Uppsala universitet och Skolverket till förskollärare och rektorer i förskolan

2021-12-15

5. Alla elever fullföljer gymnasieskolan med examen.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden betyder målet att på varje nivå kunna följa och möta elevers och studerandes utveckling och lärande över tid. Verksamhetens kvalitet ska tydliggöras i förmågan att höja elevers och studerandes resultat. Systematisk resultatuppföljning över tid ska fortsatt utvecklas. Förebyggande och hälsofrämjande insatser ska ske för att minska ohälsa och risken för avhopp från gymnasieutbildningar. Fungerande digitalt stöd ska vara en självklarhet. Nya arbetsformer och andra sätt att organisera undervisning ska utvecklas för bättre resultat.

- Genomföra projekt under ledning av SKR: "Uppdrag fullföljd utbildning" med fokus grundskola, vuxenutbildning, gymnasiet och KAA (kommunens aktivitetsansvar för ungdomar)
- Särskild satsning på att hantera och förbygga psykisk ohälsa, med utgångspunkt från den påfrestning pandemin inneburit för gymnasieeleverna.
- Utveckling av arbetssätt inom KAA (kommunens aktivitetsansvar för ungdomar)

6. Enköping är en attraktiv skolkommun för både personal, elever och vårdnadshavare.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden betyder målet att barn och elever ska ges goda möjligheter att utvecklas och lära med goda resultat. Ändamålsenliga lokaler, stimulerande utemiljö och god arbetsmiljö för personal ska bidra till att skapa en attraktiv skolkommun. Personal ska ha goda möjligheter till kompetensutveckling. Nya former för arbetsorganisation och nya arbetssätt ska utvecklas. Digitalt stöd för undervisning och kommunikation ska vara en självklarhet i alla skolverksamheter. Lokala forskningsmiljöer ska utvecklas i samarbete med Uppsala universitet. Eftergymnasiala högskolekurser ska kunna förläggas i Enköping.

- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med syfte att stärka analysen och få en röd tråd i planerings- och uppföljningsarbetet
- Arbeta för att öka andelen behöriga lärare inom fritidshem respektive förskola
- Beställa förstudie för ytterligare ny grundskola
- Säkerställa fortsatt arbete med evidens och forskningsanknytning genom bland annat fullföljd examen för kommundoktoranderna.

2021-12-15

- Fortsatt digitalisering av arbets sätt med utgångspunkt i den utveckling pandemin medfört
- Skapa och genomföra enkät för vårdnadshavare i grundskola
- Påbörja arbetet med säkrare former för APL (arbetsplatsförlagt lärande), branschspecifik utbildning och högre utbildning
- Ta fram en handlingsplan utifrån den nya Huvudöverenskommelsen (HÖK21)

7. Alla elever och studerande får vägledning och stöd utifrån sina egna behov och förutsättningar.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden betyder målet att studie- och yrkesval ska börja med att barn och elever lär känna sig själva, sina förmågor, behov och möjligheter. Skolan ska erbjuda god orientering om de möjligheter som finns för varje individ att lära och utvecklas vidare. Verktyg för att följa varje elevs lärande ska vidareutvecklas i alla skolformer. Stöd ska ges elever efter identifierade behov. Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ska fortsätta utvecklas från förskola till gymnasieskola och vuxenutbildning. Ett nära samarbete med regionen och andra aktörer ska bidra till ett starkt stödjande nätverk omkring elever och studerande.

- Genomföra andra delen av Forskningscirkel kring likvärdighet och segregation och ta tillvara på forskningscirkelns resultat i fortsatt arbete
- Erbjuder fortbildning inom området "riktat särskilt stöd till barn/elever"
- Se över arbetet med att analysera skillnaden mellan pojkars och flickors resultat samt genomföra kompetensutvecklingsinsats för personal i grundskolan och gymnasieskolan
- Personalförstärkning och utbildning kring studiehandledning i grundskola, gymnasieskolan och SFI

Skapa förutsättningar för att leva ett självständigt liv

•

8. I Enköping har vi väl fungerande metoder och arbetssätt för integrering.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden är goda möjligheter till integration och inkludering förutsättningar för att nämndens verksamheter ska kunna arbeta i riktning mot nationella och lokala mål. Ett aktivt arbete med värdegrunden i förskolans, skolans och vuxenutbildningarnas verksamheter ska pågå i det dagliga arbetet. Goda rutiner och effektiva arbetssätt ska finnas i kommunen för att ta emot, stödja och vägleda nyanlända till boende och arbete. Jobbcentrum ska vara ett väl fungerande verktyg för att få människor som står utanför arbetsmarknaden i jobb. Vår ambition är att öka verksamhetens effektivitet så att vi når ett resultat jämförbart med de bästa kommunerna i Sverige.

- Ta fram ett samverkansavtal Arbetsförmedlingen
- Öka tillgängligheten genom att öka flexibiliteten inom Komvux när det gäller kurser, innehåll och tid utifrån tillgänglighet och målgruppernas behov.
- Utveckla uppdraget om samverkansansvar för kommunens integrationsarbete

10. Arbetsökande i Enköping får stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden innebär målet ett starkt fokus omkring arbetet för människors möjligheter till egen försörjning. Stöd för personer som står långt från arbetsmarknaden ska ges i form av kartläggning, vägledning, möjligheter till fortsatta studier eller praktik och så småningom egen försörjning.

- Ta nästa steg i samarbetet mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen, bland annat genom att vidareutveckla och tydliggöra nämndens arbetsmarknadspolitiska intentioner
- Utveckla samarbetet med kommunens näringslivsavdelning med syfte att få ett närmare samarbete med näringslivet kring praktikplatser (APL) och arbetsmarknadsinsatser
- Säkerställa att upphandling används som ett verktyg för att få fram praktikplatser (påbörjat hösten 2021)

15. I kommunen tar vi ansvar för vår natur och bidrar till hållbara miljöer.

För utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden innebär målet ett stort ansvar för hur kommande generationers kunskaper, beteenden och livsmönster kommer att formas för en hållbar framtid. Alla nämndens verksamheter ska vara miljödiplomerade 2023. Miljödiplomeringen ska ske genom ett fungerande miljöledningssystem på alla nivåer. Varje nivå ska i en miljöberättelse beskriva hur arbetet med hållbarhet, miljöfrågor och miljöförbättrande åtgärder ska genomföras.

- Utforma förvaltningens deltagande i Viable cities
- Arbeta för att integrera och öka kunskap om vattenfrågor och hållbar utveckling i skola och förskola i enlighet med kommunens åtagande i Hållbarhetslöfte Vatten

2021-12-15

Medarbetarmål

- 1. Ökat medarbetarengagemang**
- 2. Ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll**
- 3. Sjukfrånvaron i Enköping ska minska**
- 4. Extern personalomsättning är lägre än 10%**

Risker

I samband med att årsplanen för 2022 har tagits fram har också ett antal risker identifierats som hanteras inom ramen för Plan för intern kontroll 2022 (bilagd). De identifierade riskerna fokuserar främst på efterlevnad av lagar och rutiner som skapar förutsättningar för en ändamålsenlig och rättssäker verksamhet. Dessa risker är till exempel att delegationsbeslut inte fattas och anmäls korrekt och att dokument inte hanteras i enlighet med lag och dokumenthanteringsplaner. En annan risk som lyfts är oförutseddast brister i lokaler, som exempelvis kan leda till utrymningar. Då sådana åtgärder är resurskrävande och tar fokus från andra åtaganden är det viktigt att denna risk bevakas och hanteras så långt det är möjligt.

2021-12-15

Årets budget

Driftbudget

Fördelning av budgetram per verksamhet (tkr)

	Budget 2022
Pedagogisk omsorg	8 265
Öppen förskola	2 270
Familjecentrum	140
Förskola	347 200
Förskoleklass	36 520
Grundskola	521 650
Fritidshem	61 890
Grundsärskola	33 750
Gymnasiet	184 210
Gymnasiesärskolan	15 155
Grundläggande vuxenutbildning	2 960
Gymnasial vuxenutbildning	12 460
Lärvux	1 120
SFI	10 080
Yrkeshögskola	0
Integrationsenhet	220
Arbetsmarknadsåtgärder	13 860
Korttidstillsyn för barn över 12 år	2 095
Centralt overhead	18 575
Nämnd	1 180
TOTAL	1 273 600

Investeringsbudget

Budgetram för investeringar i inventarier uppgår till 6,0 miljoner kronor. I ramen ingår budget för investeringar i inventarier för kapacitetshöjande åtgärder och ersättning av inventarier i befintlig verksamhet

www.enkoping.se